

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سوره‌های نور ۱

تَهْيِه و تَأْلِف: هادی حائری، فاطمه احمدی

ناشر: دارالعلم

در راح و صفحه‌آرا: سعید آزاد

تصویربر: حکیمه شریمن

چاپ: احسان

شمارگان: ۱۰۰۰، ۲۰۰۰

نوبت چاپ: سوم، ۱۳۹۶

قیمت: ۱۱۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۰۴-۴۱۰-۸

سرشناسه: حائری، هادی، ۱۳۵۳

عنوان و نام پدیدآور: سوره‌های نور / تهیه و تالیف هادی حائری، فاطمه احمدی

مشخصات نشر: قم: دارالعلم، ۱۳۹۷-۰۷-۰۱

مشخصات ظاهري: ج: صدور (زنگي): ۲۲ × ۲۹ س.م.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۰۴-۴۱۰-۸

وضعيت فهرست نويسی: فیبا

مندرجات: ج. ۱. ویژه گروه سنی پیش از دبستان (الف).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزش (پیش دبستانی)

موضوع: Quran -- Study and teaching (Preschool)

موضوع: قرآن -- حفظ -- راهنمای آموزش

Quran -- Memorizing -- Study and teaching

موضوع: قرآن -- قرائت -- راهنمای آموزشی

Quran -- Readings -- Study and teaching

مشاهه افزوده: احمدی، فاطمه، ۱۳۶۷

شناخته افزوده: شریمن، حکیمه، ۱۳۵۹

رده بندی کنگره: ۹۱۳۹۷/۰۹/۰۸/۰۰

رده بندی دیوبی: ۰۷۹۷/۱۵۱۰/۰۷

شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۶۴۲۴۶

مرکز نشر و پخش:

قم، خیابان معلم، میدان روح الله، نبش کوچه ۱۹، پلاک ۱۰، بخش کودک و نوجوان انتشارات دارالعلم، کد پستی: ۳۷۱۵۷۹۸۴۵۸

تلفن: ۰۳۷۷۳۹۰۴۹

سایت: shekoofeha.com

ایمیل: info@shekoofeha.com

کانال تلگرام: @shekoofehha

تلفن همراه: ۰۹۱۰۰۵۷۰۴۰۱

سامانه پیام کوتاه: ۵۰۰۰۲۸۳۲۸۰۰

توجه: کلیه حقوق این اثر برای انتشارات دارالعلم محفوظ است.

به نام آفریدگار نور

بدون شک، یکی از مهمترین وظایف اولیاء و مریّیان متدينّ به دین اسلام، آموزش کلام الله المجيد و ایجاد انس بین کودکان و این نور و کتاب مبین است. گرچه دستیابی به این مهم، قدری مشکل می‌نماید؛ لکن اهل دین و مکلفین را شایسته نیست که شانه از زیر بار مسئولیت خالی نموده و از انجام آن سرباز زنند. بلکه پسندیده است که با تمام توان وارد میدان عمل شده و این بارگران را به منزل رسانند.

همین دغدغه، ما را برآن داشت تا قدمی در این مسیر برداریم و برای آنان که طالبند در این راه بی‌انتها حرکت کنند، آموزن حفظ سوره‌هایی کوتاه از او اخر قرآن مجید را در قالب کتابی که پیش روست دنبال نماییم. البته با روشی آسان که برای همگان - اعم از والدین و مریّیانی که هیچ‌گونه سواد قرآنی ندارند - نیز مفید و قابل اجرا باشد.

در این قسمت به بیان نکاتی که مخاطبین گرامی را بیشتر با این اثرمنوس نموده واستفاده از آن را تسهیل می‌نماید خواهیم برداخت.

۱. این کتاب شامل یازده درس (یازده سوره مبارک از قرآن مجید) می‌باشد که موضوع هر درس آشنایی با آیات، ترجمه و مفهوم کلّی یک سوره کوتاه از قرآن کریم است. ملاک ترتیب بیان سوره‌ها نیز تعداد آیات و کلمات آن هاست. بدین صورت که این یازده سوره از کمترین تعداد آیات به بیشترین تعداد چیده شده است و در مواردی که تعداد آیات مساوی بوده، سوره‌هایی که تعداد کلماتشان کمتر است، اولویت داده شده‌اند. برای مثال سه سوره مبارک عصر، کوثر و نصر سه آیه شریف دارند، اما سوره کوثر مقادیم سده، چون تعداد کلمات کمتری دارد؛ بعد از آن هم سوره‌های شریف عصر و نصر.

۲. روال کلّی طرح هر درس، چنین است که ابتدا یک نقاشی رنگی از مفهوم کلّی سوره قرار داده شده است تا والدین یا مریّیان گرامی بتوانند کودکان را قادری با آن سوره آشنا نمایند و آن‌ها را به آشنایی با سوره و مفاهیم آن ترغیب کنند. توضیحاتی مختص نیز زیر هر تصویر آمده تا با بیان به رشما عزیزان درک مطالب را برای کودک راحت‌تر کند. انصافاً هم در این راستا برای متون زحمت کشیده شده؛ لکن تقاضامی شود شما که با سطح مخاطبین خود آشنا هستید، هرگونه که صلاح می‌دانید مطالب را به آن‌ها تفهیم و القاء نمایید. مبادا کودک از سنگینی مباحث و یا طولانی و نامناسب بودن زمان آموزش، احساس خستگی و ناراحتی کند. بعد از آن قسمت، آیات (به روش رسماً الاملاء که خواندن آن برای همه والدین و مریّیان آسان می‌باشد) به همراه ترجمه‌ای روان و مناسب برای این متین ارائه گردیده است. دقّت بفرمایید در این بخش، خوب است که ابتدا متن سوره برای کودکان قرائت شود و سپس هر قطعهٔ بارچمهاش و در پایان یک بار ترجمهٔ سوره. در این قسمت می‌توانید هم حفظ سوره و هم حفظ ترجمهٔ قطعات را بسته به استعداد و کشش مخاطبین در طرح درس خود قرار دهید. به جهت اینکه بند مذکور طولانی نشود، به ادامه معرفی مطالب هر درس می‌پردازیم و شیوهٔ حفظ آیات و نکاتی درخصوص آن را در بندهای بعدی توضیح خواهیم داد. بلاعласله بعد از طرح آیات درخصوص یکی از مفاهیم مهم سوره متین را ارائه می‌نماییم تا کودک ارتباط بیشتری با سوره و مضامین آن برقرار کند. سپس یک نقاشی سیاه و سفید مرتبط با همان متن آورده‌ایم تا هم این مفهوم به شکل تصویری در ذهن کودک مجسم گردد و هم با رنگ آمیزی آن یک نوع دست‌ورزی و استراحت فکری داشته باشد. در پایان هر درس نیز چند تمرين جهت ارزیابی و مرور مباحث اصلی هر درس (اعم از آشنایی با مفاهیم و نیز حفظ آیات) گنجانده شده است.

۳. هر درس برای یک جلسه آموزشی (۴۵ دقیقه) مناسب است و همان طور که ملاحظه فرمودید، نوع طرح درس و تمارین متنوع و منطبق با شرایط این سن کودک است. اما از آنجاکه رشد جسمی و روحی کودکان در مناطق مختلف و یا حتی در یک کلاس یکسان نیست و با عنایت به اینکه آموزش در این سنین به هیچ وجه اجباری نیست، مریّان و والدین ارجمند می‌توانند به صلاح دید خودشان، زمان بندی پیشنهادی را تغییر دهند.

۴. یکی از اهداف مهم این کتاب، استعداد سنجی کودکان در حفظ قرآن کریم است. روش‌های مختلفی برای حفظ در کتاب‌های مختلف ذکر گردیده که همگی مفید و قابل مراجعه هستند لکن برای کسانی که فرصت تدبیر و تحقیق در این زمینه را ندارند، به مبانی مهمی در این زمینه اشاره می‌نماییم: اول اینکه مبنای اصلی حفظ بر تکرار است لذا شما باید هر قطعه‌ای را که می‌خواهید کودک حفظ کند، آن قدر تکرار نمایید تا آن را حفظ کند. اگر این کار را در کلاس و به صورت جمعی انجام می‌دهید، در تعداد این تکرارها حواس‌تان هم به کودکان ضعیف و هم قوی باشد؛ تکرارها نه ممّل و خسنه‌کننده باشند و نه کم و ناکافی. وقتی کودک قطعه اول را حفظ شد سراغ قطعه بعدی بروید و آن را مستقل تر کار کنید تا حفظ کنند. بعد از هر قطعه لازم است که قطعات قبلی سوره که حفظ شده‌اند دوباره مرور شود. برای مثال «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» در سوره مبارکه کوتیرا تکرار می‌کنیم تا همه حفظ شوند. بعد آیه شریف «إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ» را. سپس می‌خواهیم که از ابتدای سوره را تحویل دهنده: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ». بعد از آن سراغ آیه دوم می‌رویم و همین کار را در ابتدای هر درس برای سوره یا سوره‌هایی که قبلًا حفظ نموده‌اند انجام دهید. مثلاً قبل از ورود به سوره عصر از کودک بخواهید ایندا سوره قبلی یعنی سوره کوتیرا تحویل دهد سپس درس جدید را شروع کنید. چنانچه کودکان مایل به حفظ ترجمه‌ها هم بودند، خوب است که هر قطعه با ترجمه مقابله حفظ شود (به همین رویی که برای حفظ سوره عرض شد).

۵. جهت تکمیل فرایند آموزش و اطمینان از یادگیری کودک در سطح گسترده‌تر، بعد از آموزش هر چند سوره، یک تمرین دوره‌ای قرار داده شده است.

۶. سعی کنید فضای قبل، بعد و حین آموزش (چه در منزل و چه در کلاس) تا حدّ ممکن برای کودک جذب باشد. برای مثال والدین عزیزمی توانند فایل صوتی سوره‌های این کتاب را از پایگاه اطلاع‌رسانی ما دریافت نموده و برای کودکان پخش نمایند تا قبل از تدریس هر سوره آن‌ها را با متن سوره مأنسوس تر نموده و بعد از آموزش نیز به مرور و تثبیت آن‌ها کمک نمایند. همچنین برای تشویق کودکان، هر درسی را که موفق به یادگیری شدند، به آن‌ها هدیه‌ای تقدیم کنید تا نسبت به ادامه کار دلگرم شوند. تحویل گروهی محفوظات و نیز طراحی بازی‌های جمعی در کلاس‌ها می‌تواند از جمله مشوق‌های کودکان در بهبود کیفیّت آموزش باشد.

ضمن تشکّر از همه سروران و عزیزانی که ما را در خلق این اثریاری نمودند، از تمامی مریّان و والدین دلسوز تقاضا می‌کنیم ما را از دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود جهت قوام هرچه بیشتر این اثر بهره‌مند سازند. راه‌های ارتباط با ما در صفحه مشخصات کتاب آمده است.